

1037

gratiā applicare: id nec verū est, nec ex dicto extūdi potest. Neque enim est *volentis aut currentis, sed misereantis Dei*. Rursus esse auxilium quoddam sufficiens, sed inefficax datur, quantum ad oblationem externorum mediorem sufficientem: quantum item ad cognitionem gratiæ & voluntatis diuinę sufficientem attinet. Sic enim Christus dicit conciones & miracula sua Tyriis & Sidoniis, si ea vidissent, sufficere ad pœnitentiam potuisse. Quantum verò ad

A internam cordis affectionem, nullum sufficiens auxilium est gratiæ, quin idem sit efficax. Quoscumque enim Deus sufficienter disponit, trahit, mouet, eos efficaciter regenerat, nec expectat dum voluntas hominum gratiam efficacem reddat. Sic enim ex homine esset conuersio non ex gratia, sed voluntatem ipsa præuenit ex mala bonam efficiens, bonam vero effectam ad gratiæ cooperandum efficaciter mouet.

CAPITIS VNDECIMI.

Argumentum, partitio, analysis.

Claudit hoc capite apostolus disputationem de Iudeorum reiectione, & gentium vocatione sic, ut ex illa Iudeos consolatione aduersus desperationem erigat, ex hac gentes graui hortatione à contemptu Iudeorum abducat. Docet enim Iudeorum reiectionem nec totalem esse, nec finalem fore, sed multos ex illis esse electos & seruari, licet maior pars reproba pereat: & plurimos aliquando conuertendos esse, ut cum gentibus fidelibus seruentur. Gentes igitur hortatur, ne Iudeis insultent, neue adoptione sua efferantur, sed memores sue originis, Deum timeant, ne exemplo Iudeorum & ipsi securitatis pœnas luant. Atque ista hortatio ad principalem scopum epistola referenda est, de quo in argumento epistolæ est dictum. Hortationi prophetica adiungit doctrinam de Iudeorum instauratione: & epiphonemate grauissimo argumentum totum concludit. Partes capituli constituo tres.

PRIMA EST doctrinalis & consolatoria usque ad vers. 11. cuius propositio est: non omnes Iudæi sunt à Deo reiecti. Hanc proponit interrogatione negantis versu 1. & aperta assertione vers. 2. *Confirmat* 1. per instantiam sui exempli: quia & ego Iudæus: nec tamen reiectus: ergo aliqui Iudæi non reiecti: v. 4. 2. Ab im-

B mutabilitate electionis diuinæ: Deus hunc populum præcognouit: ergo impossibile est totum esse abiectum versu 2.

3. Ab exēplo temporum Eliæ per occupationem: Præter te nemo Iudeorum videtur credere in Christum: Respondet, esse præter se plurimos electos: sicut præter Eliam, cum solus superesse videretur, septem millia, electorum Deus

Yyy 2